

JÕGEVAMAA PUUETEGA INIMESTE KODA

**JÕGEVAMAA PUUETEGA INIMESTE KOJA
ARENGUKAVA
JA
TEGEVUSSUUNAD
AASTATEKS 2025 – 2030**

Jõgeva

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ÜLDINFORMATSIOON	4
2. MISSIOON JA VISIOON	5
3. KOJA VÄÄRTUSED JA TEGEVUSE PÕHIMÕTTED.....	5
4. KOJA STRATEEGILISED EESMÄRGID	6
5. TEGEVUSSUUNAD	6
KOKKUVÕTE.....	8

SISSEJUHATUS

Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koda (Koda) on mittetulundusühing, mis tegutseb avalikes huvides sotsiaal-, haridus- ja kultuurivaldkonnas ja ühendab vaba tahte alusel puuetega inimeste ühinguid ja üksikliikmeid, kes tegutsevad puuetega inimestega lähtudes oma põhikirjast.

Koda loodi 05.10.2000. a 15 üksikisiku poolt, tegevust hakkas juhtima 5-liikmeline juhatus. Need 15 asutajaliiget olid ühtlasi ka Koja liikmed. Koja liikmeteks on järgmised ühingud:

- Jõgeva Vaegkuuljate Ühing
- Jõgevamaa Diabeetikute Selts
- Jõgevamaa Kutsehaigete Ühing
- Jõgevamaa Puuetega Laste Vanemate Ühing
- Jõgevamaa Radikuliidi- ja Reumahaigete Ühing
- Jõgevamaa Südamehaigete Ühing
- Jõgevamaa Tugikeskus
- Jõgevamaa Vaegnägijate Ühing
- Jõgevamaa Vaimupuudega Inimeste Tugiühing

Koja ruumid asuvad alates 2022. a augustist Jõgeva linnas Suur tänav 5 Jõgeva vallale kuulavas majas. Koja kasutuses on 90,2 m². Koja tööruumid paiknevad esimesel korrusel. Kotta saab siseneda kolme ukse kaudu, treppidel on käsipuud, kuid ratastooliga ligipääsuks on vajalik teisaldatava kaldtee paigaldus, mis tingib ratastooliga sisenejale kõrvalabi vajaduse. Ligipääsetavus mõjutab Koja tegevuste (koolitused, infopäevad, seminarid, puuetega inimestele mõeldud pereüritused jm) läbiviimist. Kahjuks on ligipääsetavusega probleeme kogu maakonnas.

Koja liikmesorganisatsioonid kasutavad tasuta Koja ruume, töö- ja sidevahendeid, sest liikmesorganisatsioonidel puuduvad oma ruumid.

Koja tegevuse rahastamine toimub projektipõhiselt. Aastaid ei ole rahastamisel arvestatud inflatsiooni ega kommunaal-, energiakulude kasvu, samuti muude elukallidust mõjutavate teguritega. See ei anna kindlustunnet ja teeb keeruliseks tegevuste pikemaajalise planeerimise.

Kõik juhatause ja Koja liikmed teevad vabatahtlikku tööd.

Koja töö on vajalik, kuna puudega inimene tahab ühiskonnaelus aktiivselt osaleda, suhelda, teadlik olla tänapäeva elukorraldusest ja orienteeruda kiiresti muutuvas seadusandluses.

Koda on oma tegevuses saavutanud avatuse, regulaarse tegevuse, olemasolevate võimaluste maksimaalse ärakasutamise.

1. ÜLDINFORMATSIOON

Koda tegutseb Jõgeva maakonnas, kus on 3 valda: Jõgeva, Põltsamaa ja Mustvee vald. Jõgeva maakonnas kui endise põllumajandusrajooni keskmine elatustase on madalam kui Eesti keskmine. Töökohtade vähesusest tuleneb suure osa tööealise elanikkonna töötus või vähene hõivatus. Maakonnas on palju töövõimetuspensionäre, seega on väga raske leida maakonna puuetega inimestele, sealhulgas Koja liikmetele, jõu ja oskuste kohast töörakendust.

Maakonna elanikkond vananeb. Seisuga 30.09.2024. a oli Jõgeva maakonnas 3988 puudega inimest. Sotsiaaltoetuste saajate arv on viimasel aastal vähenenud. Puuetega inimeste arv on eelmise arengukava kehtivusse ajal vähenenud ca 2000 inimese võrra.

Maakonna andmed valdade suuruse, rahvastiku ja pensionäride ning selle osakaalu kohta 2020. aasta ja 2024. a seisuga on toodud alloleval tabelis, mille andmed on saadud lehelt <https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/organisatsioon-kontaktid/statistika-ja-aruanne> ja Statistikaameti andmebaasist.

KOV	Pindala km ²	Rahvastik		Pensionärid		Puudega inimesed				
				64+	65+					
		2020	2024	2020	2024	2020	30.09.2024			
							0-17	18-63	64+	Kokku
Jõgeva vald	1040	13407	12969	3674	3181	2686	112	622	1043	1777
Mustvee vald	616	5350	4920	1577	1453	1516	29	303	609	941
Põltsamaa vald	890	9685	9508	2718	2529	1822	83	404	783	1270
Maakond kokku	2546	28442	27397	7969	7164	6024	224	1329	2435	3988

Puuetega ja erivajadustega inimeste osakaal maakonna elanikkonnas on küll vähenenud, kuid tervisenäitajad ei ole paranenud. See toob esile vajaduse keskenduda

patsiendikaitsele, sh nii krooniliste haigete kui ka erivajadustega inimeste huvide kaitsele, mis on oluline osa tervishoiualase huvikaitse saadikute aktiivrühma tegevuses.

Koja tegevus baseerub liikmesühingutel ja üksikliikmetel. On loodud toimiv meeskond. Kojas on täidetud 1,5 ametikohta. Koja kodulehe aadress on <https://www.jogevapik.ee/> ja Facebook <https://www.facebook.com/JPIKoda>.

Arengukava ja selles sisalduvad tegevussuunad on üldise loomuga, konkreetne tegevuskava koostatakse ja kinnitatakse igal aastal eraldi arvestades finantsvõimalusi. Koda vaatab oma arengukava üle ja täiendab kord aastas.

Antud Koja arengukava 2025 – 2030 on jätkuks eelmisele arengukavale 2021 - 2025. Eelpool nimetatud arengukavas püstitatud eesmärgid on suures osas täidetud, kuid lisandunud on uued probleemid ning vajadused uute tegevuste, teadmiste ja investeeringute järele. Oluline on koostöö katus- ja liikmesorganisatsioonide vahel ning koostöö maakondlike võimu- ja valitsemisorganitega.

2. MISSIOON JA VISIOON

Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koja missiooniks on maakonna puuetega ja erivajadustega inimeste ning oma liikmete huvide kaitsmine, esindamine, toetamine, elukvaliteedi, kogukonda kaasatuse, eneseteostuse võimaluste tõstmine läbi huvikaitse ja koostöö.

Aastal 2030 on Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koda hea mainega, jätkusuutlik ja aktiivne erivajadustega (puudega inimeste, kroonilised haiged, töövõimekaoga) inimeste huvikaitse organisatsioon, kes on arvestatav koostööpartner ja maakonna tasandil erivajaduste teemadel kaasarääkija.

3. KOJA VÄÄRTUSED JA TEGEVUSE PÕHIMÕTTED

Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koda lähtub ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist ning tegutseb selle nimel, et kaitsta puuetega ja erivajadusega inimeste ja krooniliste haigete õigusi ja huve. Meie eesmärk on edendada õiglust, vabadust, sõltumatust ja sallivust, pakkudes teadmisi ja tuge koolituste, nõustamise ja positiivse kuvandi kujundamise kaudu. Oleme avatud uuendustele ja arengule, et aidata oma sihtgrupi huve esindada ning lahendusi leida. Peame oluliseks tihedat koostööd oma liikmete ja partneritega.

4. KOJA STRATEEGILISED EESMÄRGID

Puute ja erivajadustega inimeste huvide ja õigustega arvestatakse kogukonna elu korraldamises.

Puute ja erivajadustega inimeste kaasatus kogukonda, eneseteostus ja huvikaitse võimalused on paranenud.

Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koda ja liikmesorganisatsioonide jätkusuutlikkus on kasvanud.

5. TEGEVUSSUUNAD

Teadmiste ja oskuste arendamine

Koda korraldab ühisüritusi, koolitusi ja õpitubasid, et tõsta erivajadustega inimeste ja krooniliste haigete kaasatust kogukonnas, parandada toimetulekut ning pakkuda võimalusi uute teadmiste ja oskuste omandamiseks.

Huvikaitse ja poliitikakujundamine

Koda esindab erivajadustega inimeste ja krooniliste haigete huve otsustusprotsessides kohalikul ja riiklikul tasandil, esitades ettepanekuid, arvamusi ning andes sisendeid seadusloomesse.

Koostöö ja koordineatsioon

Koda tegutseb puuetega inimeste ja krooniliste haigete valdkonnas maakondliku koostöö korraldajana ning esindab nende huve Eesti Puuetega Inimeste Kojas. Teeme koostööd kohalike omavalitsustega, teavitame neid sihtgruppide vajadustest ning jagame liikmetele tagasisidet omavalitsuste võimalustest.

Võrgustikutöö ja partnerlus

Kogume ja arendame era-, kolmanda- ja riigisektori koostöökogemusi, et vähendada erivajadustega inimeste ja krooniliste haigete sotsiaalset tõrjutust, parandada toimetulekut ja toetada nende sotsialiseerumist.

Tugitegevused organisatsioonidele

Pakume tuge puuetega inimeste ja krooniliste haigete ühenduste tegevuse käivitamisel, projektide koostamisel ja elluviimisel, aidates kaasa nende jätkusuutlikkusele.

Teadlikkuse tõstmine ja teemade algatamine

Algatame ja teadvustame erivajadustega inimeste ja krooniliste haigete vajadusi ning

nende ühendustega seotud teemasid, pakkudes lahendusi ja suunates arutelu nende õiguste ja võimaluste parandamiseks.

Positiivse maine kujundamine

Edendame kogukonna teadlikkust erivajadustega inimeste ja krooniliste haigete vajadustest ning võrdse kohtlemise olulisusest. Kasutame meediat ja uuendame regulaarselt koja kodulehte ning sotsiaalmeedia kanaleid, et kujundada positiivset mainet.

Jätkusuutlikkuse toetamine

Aitame suurendada liikmesorganisatsioonide võimekust, kaasates neid arengukavade, seisukohtade ja muude materjalide väljatöötamisse, et edendada nii erivajadustega inimeste kui krooniliste haigete huvide kaitset.

Meeskonna pädevuse tõstmine

Parandame koja meeskonna oskusi kommunikatsioonis, koostöös, huvikaitses, kogemusnõustamises, projektijuhtimises ja digitehnoloogiate kasutamises.

Panustamine üleriigilistesse tegevustesse

Osaleme aktiivselt Eesti Puuetega Inimeste Koja arengukava elluviimisel ja toetame nende tegevusi, sealhulgas krooniliste haigete huvide edendamist.

Sotsiaalvaldkonna teenuste pakkumine

Osutame mitmekesiseid teenuseid, sealhulgas:

- Nõustamine (kogemusnõustamine, võlanõustamine jne)
- Teabevahetus
- Ühisürituste korraldamine
- Avalduste ja taotluste täitmise abi
- Arvuti kasutamise teenus
- Koopiate tegemine ja trükkimine
- Projektkirjutamine ja -juhtimine
- Ruumide rentimine

Ligipääsetavus ruumide hankimisel ja hindamisel

Koostöö tegevuste korraldajate teadlikkuse ja kompetentsuse tõstmiseks ligipääsetavuse osas.

Teeme aktiivset tööd koja tegevuseks vajalike ligipääsetavate ruumide tagamiseks.

Teavitustöö tegevuspargi rajamiseks

Edendame teavitustööd, et luua Jõgeva maakonda tegevusparki, mis arvestab nii erivajadustega inimeste kui ka krooniliste haigete vajadusi.

Tunnustamine ja tänu

Tunnustame isikuid ja partnereid, kes on aktiivselt toetanud erivajadustega inimeste ja krooniliste haigete huvide kaitset ja arengut.

KOKKUVÕTE

Arengukava viiakse ellu läbi Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koja ja liikmesorganisatsioonide iga-aastaste tegevuste, mille tulemusi hinnatakse esitatavate aruannete kaudu.

Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koja arengukava aastateks 2025-2030 on koostatud kooskõlastatult Koja juhatuse ja liikmesorganisatsioonidega ning arvestades nende poolt tehtud ettepanekuid. Arengukava on dokument, mida Koja üldkoosoleku otsusega saab vajadusel muuta ka arengukava perioodi jooksul.

“Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koja arengukava ja tegevussuunad aastateks 2016 – 2020” on kinnitatud JPIK-i üldkoosoleku otsusega nr 2 p 1 21.12.2015. a.

“Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koja arengukava ja tegevussuunad aastateks 2021 – 2025” muudatused on kinnitatud JPIK-i üldkoosoleku otsusega nr 1 p 3 28.06.2021. a.

“Jõgevamaa Puuetega Inimeste Koja arengukava ja tegevussuunad aastateks 2025 – 2030” muudatused on kinnitatud JPIK-i üldkoosoleku otsusega nr 4 p 2 19.12.2024. a.